

Ἔρον τῆς φιλαργυρίας. Περὶ ταύτης τῆς τελευταίας ἀρετῆς διηγείται ὁ Κεδρηνὸς, ὅτι ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἰδὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι μία ὄλκας βαρέως πεφορτωμένη εἰσέβαιεν εἰς τὸν λιμένα, ἠρώτησε περὶ τῆς κυρίας αὐτῆς· ὡς δὲ ἔμαθεν, ὅτι ἦτο τῆς βασιλίσσης, ἀπεκρίθη μετ' ὀργῆς, ὁ θεὸς ἐμὲ ἔκαμε βασιλέα, τὴν δὲ σύζυγόν μου πραγματευτὴν, ἢ τίς πατε βασιλεῖά Ῥωμαίων ἢ τὴν αὐτῆς σύζυγον ἔμπορον ἴδε; Ταῦτα εἰπὼν, ἐπρόσαξε νὰ καύσωσι τὸ πλοῖον λέγων, ὅταν οἱ βασιλεῖς πραγματεύωνται, τὸ ὑπήκοον λιμοκτονεῖ (1). Αὐτὸς ἐκαλλώπισε τὴν πόλιν μετὰ πολλὰς ὡραίας οἰκοδομὰς, καὶ ἐτείχισεν αὐτὴν μετὰ τείχη ὑψηλὰ καὶ ἄβατα, καὶ ἐξώρισεν ἀπὸ τὴν πόλιν ὅλας τὰς ἀσελγεῖς καὶ ἀτίμους γυναῖκας, ἐπειδὴ ἦτο μέγας ἐχθρὸς τῶν ἀσελγιῶν καὶ τὰ παράδειγμα τῆς ἀρχαίας ὀλιγαρχίας τῶν Ῥωμαίων, τὴν ὁποῖαν ἠγωνίζετο νὰ ἀποκαταστήσῃ μετὰ διαφόρους σωτηριῶδεις νόμους.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ Γ'.

Τὸν Θεόφιλον διεδέξατο ὁ υἱὸς αὐτῆς Μιχαὴλ, ἀντὶ τῆς ὁποῖας ἐξ χρόνων τότε ὄντος διώκει ἡ μήτηρ αὐτῆς Θεοδώρα, ἡ ὁποῖα πρῶτον πάντων ἀνεκάλεσεν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν ὄλους, ὅσοι διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἐξωρίσθησαν, ἐδίωξε τὸν Ἰωάννην, τὸν πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐκάθισε τὸν Μεθόδιον, μοναχόν τινα καὶ ὑπέρμαχον τῶν εἰκόνων, πράξασα νὰ φυλάττωνται καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν αἱ ὑπὲρ τῶν εἰκόνων διαταγαὶ τῆς δευτέρας ἐν Νι-

(1) Κεδρην. εἰς Θεόφ.

καίᾳ συνόδῳ, ἣ ἔτιω καταπαύσασα τὴν εἰκονομαχίαν ἐντὸς ὀλίγων χρόνων, κατεδίωκε τὰς Μανιχαίους, ἐξ ὧν ἐφονεύθησαν ὡς 10,000 ἀνθρώπων, τὸ ὅποιον ἰδόντες οἱ λοιποὶ Μανιχαῖοι, ἀπεσάτησαν ἢ ἔφυγον ὡς 4,000 (1) πρὸς τὰς Σαρακηνούς, ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Καρθέαν, ὁ ὅποιος δείξας εἰς τὰς Σαρακηνούς τὸν δρόμον εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων, κατέπεισεν αὐτὸς νὰ διαρπάσῃ ἢ νὰ καταφανίσῃ οὐλοκλήρως ἐπαρχίας. Ὁ δὲ βασιλεὺς γενόμενος εἰκοσαετής, ἐζήτην νὰ βασιλεύῃ ἀφ' ἑαυτοῦ, παρακινέμενος πρὸς τὴν ἀπό τὸν Βάρδα, τὸν ἀδελφὸν τῆς Θεοδώρας, ὁ ὅποιος ἤλπιζε πολὺ κέρδος ἀπὸ τῆν καινοτομίαν τῶν πραγμάτων· βλέπων δὲ, ὅτι τὰ διανοήματα ταῦτα ἤθελον μείνῃ ἀπρακτα, ἐν ὧσιν ὁ Μαννὴλ ἢ Θεόκτιτος, οἱ διορισθέντες ὑπὸ τῆς πρώην βασιλείας ἐπίτροποι αὐτῆς, ἔμειναν περὶ αὐτὸν, ἀπεφάσισεν ἐν πρώτοις νὰ κατανικήσῃ τὴν τῆς· ἀλλὰ μετ' ἑπομένῳ συνέβη διχόνοια μεταξὺ τῶν δύο πιστῶν ὑπηρετῶν τῆς βασιλείας, ἢ ὁ Μαννὴλ ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὴν βασιλικὴν αὐλὴν, ἢ νὰ ζῆ ἰδιωτικῶς.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Μαννὴλ ὁ Βάρδας κατέπεισε τὸν βασιλέα, ὅτι ὁ Θεόκτιτος ζητῶν τὴν ὑπέροχον δύναμιν διανοεῖτο νὰ νυμφευθῆ τὴν βασίλισσαν, ἢ μίαν τῶν θυγατέρων, ἢ τυφλόνων αὐτὸν νὰ τὸν κάμῃ ἀνάξιον τῆς βασιλείας. Ἐκ τῶν τῶν συκοφαντιῶν παρακινέμενος ὁ βασιλεὺς, ἐθανάτωσε τὸν Θεόκτιτον ἀπανθρώπως. Ἡ βασίλισσα ἐννοῶσα, ὅτι ὁ Μαννὴλ ἢ Βάρδας ἐμελέτων ἢ τὸν θάνατον αὐ-

(1) Κατὰ Κεδρηνὸν 5,000, κατὰ δὲ Ζωναρᾶν (βιβλ. 15' κεφ. 2) πολλαὶ μυριάδες.

τῆς, καὶ θέλησα νὰ ἐκφύγη τὴν αἱματοχυσίαν, ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ ἐκκεσίως. Διὸ συγκαλέσασα τὲς ἄρχοντας τῆς βυλῆς, καὶ δείξασα αὐτοῖς τὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων θησαυρῶν, τὲς ὁποῖες αὐτὴ μὲ τὴν κυβέρνησίν της ἤυξησε πολὺ μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου, παρητήσατο τὴν βασιλείαν, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ παλάτιον. Οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ υἱὸς ἔχοντες ἤδη ἄδειαν νὰ πράττωσι κατὰ τὸ δοκῆν, ἐχάρησαν ἐς ἄκρον, καὶ θέλοντες νὰ ἰσερήσουν τὴν βασίλισσαν διὰ παντός ἀπὸ πᾶσαν ἐλπίδα βασιλείας, ἐκλείσαν αὐτὴν καὶ τὰς τρεῖς θυγατέρας εἰς μονασῆριον, ὅπως καὶ 855. μετ' ἐ πολὺ ἀπέθανον ὑπὸ λύπης.

Ὁ δὲ Μιχαὴλ μείνας αὐτοκέφαλος τῆς βασιλείας, παρεδόθη εἰς ἀσωτίας καὶ ἡδονὰς, ἀγωνιζόμενος νὰ μιμηθῆ κατὰ πάντα τὸν Νέρωνα, καὶ εἰς ὀλίγον ἐφθειρεν ὅλος τὲς θησαυροὺς τῆς μητρὸς, καὶ εἶχε πάντοτε περὶ αὐτὸν ἀνθρώπους ἀσελγεςάτους καὶ ἀσεβεςάτους, οἱ ὁποῖοι χλευάζοντες τὰ θεῖα, ἐνεδύοντο ἱερατικὰς σολὰς χρυσοῦφεις, καὶ ἐμιμῶντο τὰς ἱεράς πράξεις καὶ τελετὰς τῆς ἐκκλησίας· ὠνόμαζε δὲ Γρύλλον τινὰ τὸν ἑξαρχὸν ἐκείνων, πατριάρχην, ἄλλως δὲ μητροπολίτας, καὶ ἔτιω συνοδευόμενος ἀπὸ τοιούτους δυσσεβεῖς ἀνθρώπους, περιήρχετο τὴν πόλιν δημοσίᾳ ἐν ἐκείνῃ τῇ σολῇ, καὶ μιμήμενος ἐχλεύαζε τὸν πατριάρχην καὶ ὅλον τὸ ἱερατικὸν τάγμα. Δηγῶνται περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐνδύσας τὸν Γρύλλον ὡς πατριάρχην, ἐκάλεσε πρὸς αὐτὸν τὴν μητέρα τε ἐν ὀνόματι τῆς τότε πατριαρχεύοντος Ἰγνατίου· ἡ δὲ ἐλθεῖσα, ἐγονάτισε ζητῶσα τὴν εὐλογίαν· ἀλλ' ὁ Γρύλλος ἐφανερώθη, καὶ κατεγέλα μὲ διάφορα ἀλόκοτα σχήματα τὴν εὐλάβειαν τῆς χριστιανικῆς βασίλισσης, ὥστε

καὶ ὅλοι οἱ παριστάμενοι συνεπευφήμησαν καυχάζοντες. Οὗτος ὁ ἀσελγὴς βασιλεὺς καταναλώσας εἰς ὀλίγον πάντας τὰς θησαυροὺς, ἠναγκάσθη νὰ χωνεύσῃ μερικὰ δένδρα χρυσὰ, τὰ ὅποια κατασκευαζέμεντα ἀπὸ τινα ἐπίσκοπον Λέοντα, ἐθαυμάζοντο παρὰ πάντων διὰ τὰ μεταξὺ τῶν κλάδων εὐρισκόμενα χρυσὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια μελωδῶντα διά τινος ὄργανου, κατέπληττον πάντας τὰς ἀκροατὰς, καὶ διὰ τὸν μυκηθμὸν ἐνὸς χρυσῷ λέοντος, ὅσιν προήρχετο ἀπ' αὐτὸ τὸ ἴδιον ὄργανον. Αὐτὸς ἐμελέτα νὰ χωνεύσῃ καὶ τὰ βασιλικά ὀλόχρυσά ἱμάτια καὶ ἄλλα σπανιώτατα ὄργανα τῆς παλατιῆς, ἀλλ' ὁ θάνατος ἐματαίωσε τὰ διανοήματά τινε.

Ἐν ἔτει 856 ἐσράτευσεν ὁ Μιχαὴλ κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἐπολιόρκει τὰ Σαμόσατα, πόλιν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν· ἀλλ' οἱ πολιορκούμενοι παρατηρῶντες μίαν κυριακὴν, ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι προσήυχοντο, ὤρμησαν ἐναντίον, καὶ τρέψαντες τὸ σράτευμα εἰς φυγὴν, ἐκυρίευσαν τὸ στρατόπεδον καὶ ὅλην τὴν ἀποσκευὴν τῆς πολέμου, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μόλις ἐσώθη. Δύο χρόνους ὑπερον εἰσέβαλον οἱ Σαρακηνοὶ, ὡς 30,000 εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας, καὶ ἔτρεψαν τὸν βασιλέα εἰς φυγὴν, ὅσιν εἶχε 40,000 Θράκας καὶ Μακεδόνας. Αὕτη ἡ ἥττα διωρθώθη εὐθὺς ἀπὸ τὴν νίκην τῆς Πετρωνᾶ, θείης τῆς βασιλέως, ὁ ὅποιος ὀρμήσας ἐξαίφνης κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο πλησίον τῆς Ἐφέσου, κατέκοψεν αὐτὸς ὁμῶς μὲ αὐτὸν τὸν στρατηγὸν, καὶ ἐπέσρεψε θριαμβεύων εἰς Κωνσταντινὴ πόλιν.

ἀ. χ. Τῷ δὲ 860 ἔτει ἐχειροτόνησεν ὁ βασιλεὺς τὸν 860. θείον τε Βάρδα καίσαρα. Οὗτος ἐξεσιάζων καὶ διαίκων κατὰ τὸ δοκεῖν, ἀφωρίσθη ἀπὸ τὸν θείον κα.

τριάρχην Ἰγνάτιον, ὅτι ἀφῆκε τὴν νόμιμον γυναϊκά τε, καὶ ἐνυμφεύθη τὴν ἀνεψιάν τε, διὰ τὸ ὅποσον ἐκεῖνος ὀργισθεὶς, συνεκάλεσε σύνοδον πρεσβυτέρων ἐν Κωνσταντινπόλει, καὶ κατηγορῶν τὸν Ἰγνάτιον ὡς φονέα τῆ πρώην πατριάρχη Μεθοδίου, πρῶτον μὲν ἐφυλάκισεν, ὕστερον δὲ εἰς Μιτυλήνην ἐξώρισεν, ἀντ' αὐτῆ δὲ χειροτονεῖ πατριάρχη τὸν Φώτιον, ἄνδρα ἐπίσοφία γινώριμον, τὸ ὅποσον πρῆξένησε πολλὰς ταραχὰς εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν.

Τῷ δὲ 867 ἔτει παρακινούμενος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν Βάρδα νὰ πολεμήσῃ τὲς ἐν Κρήτῃ Σαρακηνές, οἱ ὅποιοι ἐνοχλῶντες συχνάκις τὲς αἰγιαλὸς τῆς μοναρχίας, ἀπέβησαν τῆτο τὸ ἔτος εἰς τὴν Θράκην καὶ ἄ. χ. ἔκαμνον πολλὰς λεηλασίας, ἐσράτευσε κατ' αὐτῶν 867. προσωπικῶς μετὰ τῆ Βάρδα, καὶ ἐλθὼν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Χῶρον, ἐπρόσαξε νὰ σήσωσιν αὐτῆ τὸ στρατόπεδον. Οἱ ὑπηρέται τῆ Βάρδα ἔσησαν, χωρὶς νὰ ἐξεύρωμεν ὅπως, ἐπίτηδες ἢ ἔ, τὴν σκηνὴν τῆ δεσπότη αὐτῶν ἐπάνω τινὸς λόφου, ὅθεν ἐφαίνετο ἐν τῆ πεδιάδι ἢ σκηνὴ τῆ βασιλέως. Τῆτο ἐπύκρανε τὸν βασιλέα· καὶ οἱ ἐχθροὶ τῆ Βάρδα εὐρίσκοντες εὐκαιρίαν, κατηγοροῦν αὐτὸν παρὰ τῷ βασιλεὶ ὡς ἀυθάδη καὶ φιλαρχον ἄνδρα, ἐξ ἔ παροξυνόμενος ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσαξεν αὐτῆς νὰ τὸν δολοφονήσωσιν, ὡς καὶ ἐγίνε τῆ ἀ' Ἀπριλίῃ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. Οἱ στρατιῶται μαθόντες τὴν δολοφονίαν τῆ Βάρδα ἐσασίαζον, καὶ ἤδελον ἐκδικηθῆ κατ' αὐτῆ τῆ βασιλέως, εἰὰν αὐτὸς δὲν ἔφευγε κρυφίως πρὸς τὴν Κωνσταντινέπολιν.

Ο' θάνατος τῆ Βάρδα ὕψωσε τὸν Βασίλειον, τὸν μαγίσρον τῆ βασιλέως καὶ τὸν πρωταίτιον καὶ συνεργὸν τῆς δολοφονίας τῆ Βάρδα· ἐπειδὴ ὁ βα.

σιλεύς μισῶν ἐς ἄκρον τὰς ἀρχολίας καὶ τὰς περιστά-
 σμεις, παρέδωκεν εἰς αὐτὸν ὅλην τὴν φροντίδα τῶν
 βασιλικῶν ὑποθέσεων, καὶ τῇ καὶ Μαίᾳ τῆ αὐτῆ ἔτους
 ἐκήρυξεν αὐτὸν καίσαρα καὶ συμβασιλέα. Ὁ Βασίλειος
 ἦτο τὴν μὲν πατρίδα Μακεδῶν, τὸ δὲ γένος Ἀρ-
 μένιος, καὶ ὀρμώμενος κατὰ μὲν Κεδρηνὸν ἀπὸ βασι-
 λικὸν γένος τῶν Ἀρσακίων, κατὰ δὲ ἄλλως ἀπὸ τα-
 πεινῆς καὶ ἀσήμενης γονεῖς, ὁ ὅποιος εἰς μὲν τὴν ἄλω-
 σιν τῆς Ἀδριανουπόλεως ὑπὸ τῆ Κρέμης, βασιλέως
 τῶν Βελγάρων, ἐλήφθη, νέος ἔτι ὢν, ὁμῶς μὲ τὰς
 γονεῖς αἰχμάλωτος, ὑπερον δὲ μετὰ τὴν εἰρήνην ἀπε-
 λύθη. Οὗτος ὁ νέος, ὢν ὑψηλὸς, μεγαλοπρεπῆς καὶ
 εὐχόμενος, εὗρεν ὑποδοχὴν εἰς τὸν οἶκον τῆ Θεοφιλί-
 τρις, ἐνὸς εὐγενῆς ἀρχοντος, καὶ ἔγινε πρωτοστράτωρ,
 ἦτοι ἵπποκόμος, μετὰ δὲ χρόνον τινα καταδαμάσας
 ἵππον ἄγριον τῆ βασιλέως, ἔγινε διὰ μεσιτείας τῆ
 Βάρδα ὑπηρέτης καὶ ἵπποκόμος τῆ βασιλέως, καὶ τέλος
 παρακοιμώμενος, ἦτοι θαλαμηπόλος. Διὰ ταύτην τὴν
 μεγάλην τιμὴν παρὰ τῷ βασιλεῖ φθονῶν ὁ Βάρδας,
 ἐμελέτα τὴν καταστροφὴν τε· ἀλλ' ὁ Βασίλειος προ-
 νοήσας, φθάσας ἐφόνευσεν αὐτὸν, ὡς εἴρηται ἄνω-
 τέρω. Ἀναθὰς ἔν ὁ Βασίλειος μετὰ τὸν θάνατον τῆ
 Βάρδα τὸν θρόνον, ἠγωνίζετο νὰ διορθώσῃ τὰ πολ-
 λὰ ἄτοπα, ὅσα εἰσέφρησαν εἰς τὴν διοίκησιν, καὶ νὰ
 μεταβάλλῃ τὴν κακὴν καὶ ἄσωτον διαγωγὴν τῆ Μιχαήλ·
 ἀλλ' ἔτος ὁ ἄσωτος βασιλεὺς, ἐ μόνον παρήκεν εἰς
 τὰς σωτηριώδεις ἐκείνη νεφεσίαις, ἀλλὰ καὶ ἀπεφάσι-
 σε νὰ φονεύσῃ τοῖστ' ὄχληρόν συμβελάτορα. Τῆτο
 ἐννοήσας ὁ Βασίλειος, εἰσέβη νυκτὸς εἰς τὸν κοιτῶνα
 τῆ βασιλέως καταμεμεθυσμένος καὶ κοιμωμένος, καὶ βοή-
 θούμενος ἀπὸ τινος συνωμότης, ἔκοψεν αὐτῆ πρῶτον

μὲν τὰς χεῖρας, εἶτα δὲ καταπληγώσας ἐφόνευσε. Τοιοτρόπως ἀπέθανεν ὁ Μιχαὴλ, βασιλεύσας ἔτη δεκατέσσαρα μετὰ τῆς μητρὸς, καὶ ἑνδεκα μόνος.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΕ-
ΔΟΝΟΣ.

Ὁ Βασίλειος μείνας ἤδη αὐτοκράτωρ, ἐβασίλευε δικαίως καὶ ἐναρέτως, τιμῶν τὰς ἀξίας μόνον, καὶ συγχωρῶν εἰς τὰς ὑπὸ αὐτοῦ ἐλευθέρην εἰσοδὸν, διὰ τὸ ὅποιον οἱ ὑπὸ αὐτοῦ ὑπερηγάπων αὐτὸν, καὶ ἐθεώρουν ὡς πατέρα μᾶλλον ἢ βασιλέα. Ἐν ἀρχῇ δὲ τῆς βασιλείας τε δύο πατρίκιοι, Γεώργιος καὶ Συμβάτιος, συνώμοσαν ὁμῶς μετ' ἄλλων κατ' αὐτῶν· ἀλλ' ἡ ἐπιβλήτων ἀπεκαλύφθη ἐν καιρῷ, οἱ δὲ πατρίκιοι ἐτυφλώθησαν, καὶ οἱ συνεπίβουλοι ἐξωρίσθησαν. Διὰ τῆτο θέλων ὁ βασιλεὺς νὰ ἐμποδίσῃ τῶν λοιπῶν παρόμοια ἄτοπα, τῷ μὲν β' ἔτει τῆς βασιλείας ἔξεψε καίσαρας τὸν Κωνσταντῖνον καὶ Λέοντα, τῷ δὲ τρίτῳ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν δὲ τέταρτον υἱὸν Στέφανον ἐνέδυσσε τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν ἀναδιβάσῃ εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον· αἱ δὲ τέσσαρες αὐτῶν θυγατέρες ἐκερεύθησαν μοναχαὶ εἰς τὴν μονὴν τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ὅπως ἔζων ζωὴν ὁσίαν καὶ θεάρεσον.

Ἀφ' οὗ ἐδιέταξε τὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις τοιοτρόπως, ἀπεφάσισε νὰ πολεμήσῃ τὴν Μανιχαίαν. Ἡμεῖς εἶπαμεν ἀνωτέρω, ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς τελευταίας αὐτοκράτορος ὁ Μανιχαῖος Καρβέας ἔφυγεν ὁμῶς μετὰ 4,000 Μανιχαίαν πρὸς τὰς Σαρακηνὰς, ὁ ὅποιος συναθροίσας πολλὰς ἐξ αὐτῶν, ὅσοι κατέφευγον διωκόμενοι, ἔκαμνε πολλὰς ἐπιδρομὰς εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν ἀπὸ τὰ τρία φρέγια ἐν Ἀρμε-

νία, τὰ ὅποια παρεδόθησαν εἰς αὐτὰς ἀπὸ τῆς Σαρακηνῆς. Ἐναντίον τήτων τῶν Σαρακηνῶν ἐσράτευσεν ὁ Βασίλειος προσωπικῶς, διήρπασε τὴν χώραν, καὶ ἀπὸ τῆς στρατηγῆς ἄλλης μὲν ἐφόνευσεν, ἄλλης δὲ ἔλαβεν αἰχμαλώτους, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινέπολιν μὲ ἄπειρα λάφυρα θριαμβεύων. Τῷ δ' ἐπομένῳ ἔτει εἰσέβαλον οἱ Μανιχαῖοι πάλιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων, ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Χρυσόχειρον, ἀλλὰ πάντες ἕως ἐνὸς κατεσφάγησαν ὁμῆς μετὰ τῆς στρατηγῆς, τῆ ὁποῖα ἡ κεφαλὴ ἐσάλη εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν. Αὕτη ἡ φθορὰ ἐταπείνωσε τόσον τῆς Σαρακηνῆς, ὥστε μετὰ ταῦτα δὲν ἐδυνήθησαν ποτὲ νὰ βλάβωσι τὴν μοναρχίαν. Αὕτη ἡ κατὰ α. χ. τῶν Μανιχαίων νίκη παρεκίνησε τὸν βασιλέα νὰ εἰσβάλη τῷ 880 ἔτει μετὰ τῆς ἡῆς Κωνσταντίνου εἰς τὴν Συρίαν, ὅπως λαβὼν πάλιν πολλὰ φρέρια ἀπὸ τῆς Σαρακηνῆς καὶ παμπόλλης αἰχμαλώτους, ἐκυρίευσεν ἐν τῷ ἐπιστρέφειν καὶ τὴν Καισάρειαν, μητρόπολιν τῆς Καππαδοκίας, καὶ ἄλλα πολλὰ φρέρια, τὰ ὅποια πάντα κατέστρεψεν ἐκ θεμελίων. Οἱ δὲ αἰχμάλωτοι ἦσαν τόσοι πολλοὶ, ὥστε μὴ ἔχων ὁ βασιλεὺς ἱκανὴς φύλακας, ἐσφαξε πολὺ πλῆθος αὐτῶν, τὸ ὅποιον ἐφόβισε τόσον τῆς Σαρακηνῆς, ὥστε τινὲς ἀπὸ τῆς τοπάρχας παρεδόθησαν, καὶ ἠνώθησαν μάλιστα μετὰ τῆς βασιλείας κατὰ τῆς ἰδίης αὐτῶν ἔθνης. Οἱ δὲ ἐξ Ἀφρικῆς καὶ οἱ ἐν Κρήτῃ Σαρακηνοὶ εἰσβαλόντες εἰς τὴν μοναρχίαν, ἐνικήθησαν καὶ αὐτοὶ μετὰ μεγάλης φθορᾶς, καὶ ὁ στόλος τῶν πρώτων κατηφανίσθη ἀπὸ τὸν Νάσαρα, τὸν Ῥωμαῖον ναύαρχον. Ἀλλ' αὐταὶ αἱ μεγάλαι νικαὶ ἀντεσηκόνοντο ὅπως ἐν ἀπὸ τὴν ζημίαν τῆς Συρακῆς, τὴν ὁποίαν οἱ ἐκ Καρχηδόνας Σαρακηνοὶ ἐκυ-

ρίευσαν ἔ κατηφάνισαν. Ὁ δὲ Ἀδριανὸς, πατρικίόστις, ὅσις ἐσάλη πρὸς βοήθειαν, ἔλθων πολλαὶ ὀψέως, ἤναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἔ κατέφυγεν ἰκέτης εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ὅθεν ἀποσπασθεὶς ἐξωρίσθη.

Ὁ Βασίλειος, ὅτε δὲν ἐπολέμει, ἐνηχολεῖτο εἰς οἰκοδομὰς ἔ ἐπισκευὰς ἐκκλησιῶν, ἐξ ὧν ὁ Κεδρηνὸς ἀναφέρει πολλαὶ κατ' ὄνομα. Ὁ Ζωναρᾶς κατηγορεῖ αὐτὸν, ὅτι ἔκτισε τόσας ἐκκλησίας εἰς μνήμην τῆς ἁγίας Μιχαήλ, ὡσανεὶ θέλων διὰ τῆς νὰ πλύνῃ τὴν κηλίδα τῆς δολοφονίας τῆς Μιχαήλ. Ἀποθανόντος τῆς πρεσβυτέρου ἡῶ Κωνσταντίνου, ἔγενε καίσαρ ὁ δεύτερος υἱὸς Λέων, ὁ ὅποιος βλέπων τὴν μεγάλην ἰσχὺν τῆς Θεοδώρου Σανδαβαρηνῶ, τῆς Εὐχαΐτων ἐπισκόπου, ὅσις ἐνομιζέτο γόης, ἤγωνίζετο νὰ τὸν ἐξορίσῃ μακρὰν τῆς αὐλῆς. Ἀλλ' ὁ φιλύποπος ἐπίσκοπος ἐννοήσας τὸν σκοπὸν τῆς Λέοντος, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀφανίσῃ. Διὸ προφασιζόμενος, ὅτι ἐγίνωσκε μίαν ἐπιβελὴν τῆς Βασιλείου, ἡ ὅποια ἐμελετᾶτο, ὅταν ὁ βασιλεὺς ὑπάγῃ εἰς τὸ κυνηγέσιον, πρῶτον μὲν κατέπεισε τὸν Λέοντα νὰ φυλάττηται ὁμῶς μετ' ἄλλων τινῶν ὡπλισμένους πρὸς βοήθειαν δῆθεν τῆς πατρὸς, ἔπειτα δὲ προσελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα, ἀπήγγειλεν ἔντρομος, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτῆς ἐμελλε νὰ τὸν φονεύσῃ κατὰ τὸ κυνηγέσιον, διὸ ἔ καὶ ἦτον ὡπλισμένος. Ὁ βασιλεὺς πισεύσας τῆς ἀθέου ἔ κακοτρόπου λόγου τῆς ἐπισκόπου, ἐπρόσασξε νὰ ἐξετάσῃ, ἔ εὐρὼν ὑποκάτω τῶν πεδῖλων τῆς ἡῶς ξιφίδιον, ἐφύλαττεν αὐτὸν εἰς τὸν θάλαμον τῆς καλατῆς, ἔ ἤθελε τὸν τυφλώσῃ διὰ παρακινήσεως τῆς ἐπισκόπου, εἰάν

ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς συγκλήτου δὲν ἤθελον τὸν δυσωπήσει μετὰ πολλὰς ἱκεσίας καὶ δεήσεις.

Οὐ πολλῶν δὲ ἕσπερον ἀπέθανεν ὁ Βασίλειος, βασιλεύσας ἔτη ἑπτὰ, μῆνας δέκα, καὶ ἡμέρας ἑπτὰ. Ὁ Κεδρηνὸς ἰσορεῖ, ὅτι ἀπέθανεν ἀπὸ διάρροϊαν· ὁ δὲ Ζωναρᾶς, ὅτι εἰς τὸ κυνηγέσιον μία ἔλαφος περιπλέξασα τὰ κέρατα εἰς τὴν ζώνην, ἐτείναξεν αὐτὸν τόσον, ὥστε ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι πρὸ τῆς θανάτου ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν ἑνὸς ἡμερῶν, χωρὶς ὅμως νὰ παραιτήσῃ τὴν βασιλείαν. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ᾖ, τῆτο εἶναι βέβαιον, ὅτι αὐτὸς περὶ τὸ τέλος τῆς βασιλείας συνανεσρέφετο πάντοτε μετὰ μοναχῶν, καὶ ἐνηχολεῖτο εἰς ἔργα θεάρετα. Αὐτὸς ἐγκατέλιπεν εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν διάδοχον τῆς βασιλείας, πολλὰ κεφάλαια παραινεντικά ἐν κεφαλαίοις ξῆς, ἔχοντα ἀκροσιχίδα ταύτην· Βασίλειος ἐν Χριστῷ βασιλεὺς Ῥωμαίων, Λέοντι τῷ πεποθημένῳ καὶ συμβασιλεύοντι περὶ ἀρετῆς καὶ παιδείας (1). Αὐτὸς κατεσκεύασε μίαν σύνοψιν νόμων ὑπὸ τὸ ὄνομα βασιλικῶν, οἱ ὅποιοι ἐγράφησαν ἑλληνιστὶ, ἐπειδὴ ἡ Λατινικὴ γλῶσσα, ἐν ἣ ἐγράφησαν οἱ νόμοι τῆ Ἰβηρῶν, ἐξέλιπε σχεδὸν ἐν τῇ ἀνατολῇ τῆτον τὸν καιρὸν. Δικαίως συναρισμεῖται ὁ Βασίλειος μετὰ τῶν τότε καλλίστων βασιλέων.

(1) Τὰ 66 παραινεντικά κεφάλαια ἐτυπώθησαν πολυτάκτως κατ' ἰδίαν, καὶ εὐρίσκονται καὶ in Bandurii imperio orientali. Τὸ δὲ μηνολόγιον, ὅπερ ἐξεδόθη ἐν ὀνόματι τῆ Βασιλείου, εἶναι μεταγενεστέρα τινὸς ὁμωνύμου βασιλέως.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ.

Μετὰ τὸν θάνατον Βασιλείου τῆ Μακεδόνοιο διαδέχεται τὰ σκήπτρα τῆς βασιλείας ὁ Λέων, ὅστις μετὰ τὸν θάνατον τῆ πρωτοτόκου ἀδελφῆ Κωνσταντίνου ἐκηρύχθη καισαρ καὶ συμβουλιάρχος τῆς βασιλείας· ὠνομάσθη δὲ σοφὸς καὶ φιλόσοφος, ὅτι ἦτο πολλὰ φιλεπιστήμων καὶ πολυμαθής. Αὐτὸς ἀναβάς τὸν θρόνον, ἐφρόντισε πρῶτον νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἐπίσκοπον Σανδαβαρηνόν, τὸν ὁποῖον μασιγώσας ἀτίμως, ἐξώρισεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐτύφλωσεν· εἶτα δὲ καταβιβάσας ἀπὸ τῆς θρόνου τὸν Φώτιον, φίλον τῆς Σανδαβαρηνῆς, ἐξώρισεν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ ἀντ' αὐτῆ ἐψήφισε Στέφανον τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ· ἔπειτα δὲ θέλων νὰ φανῆ εὐγνώμων πρὸς τὸν βασιλέα Μιχαήλ, ὅστις ἤξιώσε τὸν πατέρα του τῆς καισαρικῆς ἀξιώματος, καὶ ἐφρονεύθη παρ' αὐτῆ, μετεκόμισε τὸ λείψανόν του ἀπὸ τὴν ἐν Χρυσόπολει μονὴν εἰς Κωνσταντινέπολιν, καὶ ἔθαψεν αὐτὸ ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπέστατα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπως ἔθηκε καὶ μνημεῖον ἐκ μαρμάρου λαμπρόν.

Τῷ 893 ἔτει καὶ ὀγδόῳ τῆς βασιλείας τῆς Λέοντος, ἠκολούθησε φρικτὸς πόλεμος τῶν Ῥωμαίων καὶ Βυλγάρων δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἐκ πολλῆς χρόνου ὑφίστατο συναλλαγὴ μεταξὺ τῶν δύο ἔθνων, καὶ ἡ πρώτη ἐν Κωνσταντινέπολει γινομένη πανήγυρις ἐτελεῖτο ἤδη διὰ μεσιτείας τινῶν πραγματευτῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει κατεπιέζοντο οἱ Βύλγαροι πραγματευταὶ ἀπὸ τῆς τελώνας μὲ νέες καὶ βαρεῖς φόρες, καὶ ὁ Συμεὼν, ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, πρεσβευσάμενος πρὸς τὸν βασιλέα ματαίως, ἀπεφάτισε ν' ἀπο-

λαύση τὸ δίκαιον μὲ βίαν. Ὅθεν στρατεύσας μετὰ μεγάλης δυνάμεως εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν, κατέτρεχε καὶ ἐληλάτει τὴν χώραν ἕως τῆς Μακεδονίας, καὶ μάχη κατενίκησε τὰς Ῥωμαίους ἀντιστρατευομένους ὑπὸ τῆς στρατηγῆς Προκόπιον Κρινήτην καὶ Κερτίκιον, φονεύσας καὶ τὰς δύο στρατηγῆς, καὶ κόψας πολλῶν αἰχμαλώτων τὰς ῥίνας, ἀπέστειλεν αὐτὰς εἰς Κωνσταντινῆπολιν, θάμα ἐλεεινόν. Ὁ βασιλεὺς ὀργισθεὶς εἰς ὑπερβολὴν, κατέπεισε τὰς Οὐγγρους, τὰς ὁποῖας ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς ὀνομάζει Τέρκας, νὰ συνεισβάλλεν ἐκατέρωθεν εἰς τὴν Βελγαρίαν. Ὁ δὲ Συμεὼν στρατεύσας προσωπικῶς ἐναντίον τῶν Οὐγγρων, ἐνίκηθη κατὰ κράτος, καὶ μόλις ἔφυγεν εἰς τὴν πόλιν Δορόσολον, ὅθεν εἶλας πρέσβεις πρὸς τὸν Λέοντα, ἰκέτευε περὶ τῆς εἰρήνης, ὃ ὅποια καὶ συνεχωρήθη. Ἀλλ' εὐθὺς ἀφ' ἧ τὰ βασιλικά στρατεύματα ἀνεχώρησαν, ὁ Συμεὼν ὤρμησεν εἰς τὰς Οὐγγρους αἰφνιδίως, καὶ τρέψας αὐτὰς εἰς φυγὴν, καθήρπασε τὴν χώραν καίων καὶ σφάττων. Ὁ Λέων θυμωθεὶς εἰς αὐτὴν τὴν παράβασιν τῶν συνθηκῶν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ νέα καὶ ἄδικα ζητήματα τῆ Συμεῶνος, ἀπεφάσισε πανστρατιᾶ νὰ τὸν καταφανίσῃ, καὶ συναγαγὼν πολλὴν δύναμιν στρατιωτῶν, ἔστειλεν αὐτὰς εἰς τὴν Βελγαρίαν ὑπὸ τῆς στρατηγῆς Κατακαλῶν, καὶ Θεοδόσιον, ἕνα πατρίκιον. Ἀλλ' ὁ Συμεὼν, ὅστις παρετήρει ἀκριβῶς τὰ κινήματά των, ὤρμησεν εἰς αὐτὰς αἰφνιδίως, καὶ κατέκοψε τὰς περισσοτέρας στρατιώτας, καὶ αὐτὸν τὸν Θεοδόσιον ὁμῆ μὲ ἄλλους ἄρχοντας τῆ στρατεύματος, τὸ ὅποιον ἰδὼν ὁ Λέων, ἠναγκάσθη νὰ ὑπακέσῃ εἰς συνθήκας εἰρήνης ἔχι ἐντίμως. Ἐν ᾧ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐνηχολεῖτο πολεμῶν ἔξω, πολλαὶ συνωμοσίαι ἐτεκταίνοντο ἔ-

σω, αἱ ὅποια ὅμως ἀπεκαλύφθησαν ἐν καιρῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἀποσρεφόμενος τὰς αἰματοχυσίας, ἐξώρισε τὰς συνωμότης.

Τῷ 901 ἔτει, ἀποθανέσης τῆς βασίλισσης Θεοφανῆς ἢ Θεοφανίας, ὁ βασιλεὺς ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ζωὴν, μίαν γυναῖκα ὠραίαν καὶ πρῶην παλλακίδα αὐτῆς, θυγατέρα τῆς Ζαυτζᾶ Στυλιανῆς, τὸν ὅποιον διὰ ἀγάπην τῆς θυγατρὸς βασιλεοπάτορα ὠνόμασε· καὶ ταύτης ἀποθανέσης μετ' ὀλίγον, ἔλαβεν ἑτέραν ὀνομαζομένην Εὐδοκίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς ἀποθανέσης εἰς τὴν γέναν, ἔλαβε τετάρτην γυναῖκα τὴν Ζωὴν, ἐξ ἧς ἐτεκνοποίησε παῖδα ὀνομαζόμενον Κωνσταντῖνον. Διὰ τῆτον ἐν τὸν τέταρτον παράνομον γάμον ἀφορισθεὶς ὁ Λέων ἀπὸ τὸν τότε πατριάρχην Νικόλαον Μυσικόν, καὶ μὴ δυνήθεις ν' ἀπολαύσῃ τῆς ἀφέσεως καὶ λύσεως, ἐδυμώθη, καὶ ἐξορίσας τὸν πατριάρχην εἰς μοναστήριον, ἀντεχειροτόνησε τὸν Εὐθύμιον Σύγκελλον. Τούτων ἔτω γινομένων, ὄχισμα συνέβη εἰς τὰς ἀρχιερεῖς, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἄλλοι μὲν ἐβοήθησαν τὸν Νικόλαον, ἄλλοι δὲ τὸν Εὐθύμιον. Ὁ Εὐθύμιος ἐσυγχώρησε μὲν εἰς τὸν βασιλέα τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἠναντιώθη ὅμως σαθερῶς εἰς τὸ ψήφισμά τε, διὰ τῆ ὁποίας ἐσυγχώρει τὴν τετραγαμίαν. Ὁ Λέων ἔγραψε πάλαι ψήφισμα, διὰ τῆ ὁποίας ἡ τριγαμία ἐπαιδεύετο κατὰ τὰς προθεσπιωθέντας κανόνας τῶν παλαιῶν συνόδων, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἤδη δὲν ἤθελον νὰ συγχωρήσεν τὴν ἀκύρωσιν ἐκείνης τῆ ψηφίσματος (1). Ὅτε πρὸ τῆς τετραγαμίας ὁ βασιλεὺς ἐπορεύθη τὴν

(1) Ὁρα Κωνσταντ. Πορφυρογ. ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς τῆς ἐνός. ψηφίσμ.

ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆ ἀγίας Μωκίε, ἀνθρωπότης ποταπὸς τὸ γένος, ἀναμένων τὸν βασιλέα ἐμβαίνοντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατέφερεν αὐτῷ τοιαύτην πληγὴν κατὰ κεφαλῆς μὲ ράβδον παχείαν καὶ ἰχυράν, ὥσε πεσὼν ἡμιθανὴς, ἐνομίζετο ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἄψυχος· ἀλλ' ἡ πληγὴ δὲν ἦτο τόσοσφωδρὰ διὰ τὸν ἐκεῖ τυχόντα λύχνον, ὁ ὁποῖος ἀνεχαίτισεν ὀλίγον τὴν βιαίαν φορὰν τῆς ράβδου. Πάντες ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ἀδελφὸς τῆ βασιλέως, ἦτο συνεπίβουλος, ἀλλ' ἔδε μία μαρτυρία εὐρέθη κατ' αὐτῆ, ἐπειδὴ ὁ προδύτης ὑπέμεινε τὰς βασάνους, χωρὶς νὰ ὁμολογήσῃ τῆς συνωμότης, καὶ ἔτω κοπεῖς χεῖρας καὶ πόδας, κατεκῆν εἰς τὸν ἵππόδρομον (1).

Τῷ ἐπομένῳ 902 ἔτει καὶ δεκάτῳ ἔκτῳ τῆς βασιλείας τῆ Λεόντος, οἱ Σαρακηνοὶ ἐτοιμάσαντες δυνατὸν στόλον, ἐκυρίευσαν τὸ Ταυρομένιον τῆς Σικελίας καὶ τὴν Λῆμνον, καὶ περὶ τὸ τέλος τῆ θέρους ἐπολιόρησαν τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν ὁποῖαν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν ἄλωσιν καὶ καταστροφὴν ὁ Συμεὼν, ὁ μουσικὸς γραμματεὺς τῆ βασιλέως, δὲς πολλὰ χρήματα, διὰ τὸ ὅποσον καὶ ἠξιώθη τῆς τιμῆς τῆ πατρικίε. Ο' δὲ Λέων μὴ δυνάμενος ν' ἀντισταθῆ εἰς τῆς Σαρακηνῆς διὰ θαλάσσης, συναγαγὼν πολλὴν στρατιάν, ἔσειλε διὰ ξηρᾶς τῆς στρατηγῆς, Εὐστάθιον Ἀργυρὸν καὶ Ἀνδρόνικον Δέκαν, οἱ ὁποῖοι καὶ ἔσῃσαν πολλὰ τρόπαια κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν. Τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει εἰσέβαλον ἔτοι πάλιν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν, καὶ πάλιν ἐσάλησαν κατ' αὐτῶν ὁ Ἰμέριος καὶ Ἀνδρόνικος Δέκας.

(1) Λέων Γραμματ. βιβλ. γ' καὶ δ'.

Οὗτοι οἱ δύο στρατηγοὶ ἦσαν ἄνδρες ἀνδρείοι, πολεμικοὶ καὶ φρόνιμοι· ἀλλ' ἡ συμβᾶσα μεταξὺ αὐτῶν διχομασία διὰ τὰς πανουργίας ἐνὸς κακοτρίπευ Σαμωνᾶ ἀνεχαίτιζε τὴν εὐτυχίαν τῶν ὄπλων. Ὁ Σαμωνᾶς, Ἀρμένιος τὸ γένος καὶ παρακοιμώμενος τῷ βασιλέως, ἀνακαλύψας ποτὲ μίαν συνωμοσίαν, ἐτιμήθη μέγας ἀπὸ τὸν βασιλέα, καὶ ἔτῳ θησαυρίσας πολλὰς θησαυροὺς, ἠθέλησε νὰ φύγη μετ' αὐτὸς εἰς τὴν πατρίδα· πικροφείσ ὅμως καθ' ὁδὸν ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Δεκαν, τὸν υἱὸν τῷ Ἀνδρόνικῳ, ἐκομίσθη εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν. Ὁ βασιλεὺς θυμωθεὶς ἐπὶ τῇ ἀχαρισσίᾳ τῷ Σαμωνᾶ, ἐφύλαττεν αὐτὸν ὀλίγον τινα χρόνον εἰς φυλακὴν, εἶτα δὲ τὸν ἀπέλυσε, καὶ ἐτίμα πάλιν ὡς καὶ τοπρωτόν. Διὰ τὴν ἄνω ἔν αιτίαν μισῶν ὁ Σαμωνᾶς ἐς ἄκρον τὸν Ἀνδρόνικον, πατέρα τῷ Κωνσταντῖνῳ, κατέπεισε μετὰ τὰ δῶρα ἕνα τῶν πισῶν τέτε τῷ στρατηγῷ φίλων νὰ γράψῃ πρὸς αὐτὸν, παραινῶν νὰ φυλάττηται τὸν Ἰμέριον, ὁ ὅποιος, ἔλεγε, παρηγγέλη ἀπὸ τὸν βασιλέα νὰ τὸν τυφλώσῃ. Ὁ ἔν Ἀνδρόνικος πισεύων τὰ γραφόμενα, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐνωθῆ μετὰ τῷ Ἰμερίῳ, ἔτος ὅμως συγκροτήσας μάχην μετὰ τῶν Σαρακηνῶν, ἐνίκησεν αὐτὸς κατὰ κράτος.

Ὁ Ἀνδρόνικος φοβόμενος τὴν ὀργὴν τῷ βασιλέως, ἐκυρίευσεν ἕν φρέριον ὀνομαζόμενον Καβάλαν πλησίον τῷ Ἰκονίῳ ἐπὶ σκοπῶν ἢ ἀποσατήσῃ· ἀλλ' ὁ Σαμωνᾶς, ὁ ἀντίπαλός τε, κατέπεισε τὸ βασιλέα νὰ κηρύξῃ τὸν Ἀνδρόνικον προδότην, καὶ νὰ σείλῃ κατ' αὐτὸν μεγάλην δύναμιν καὶ στρατηγὸν τὸν Ἰβηρίτζην Γρηγοράν. Τότε ὁ Ἀνδρόνικος μὴ γινώσκων πῶς τὴν κεφαλὴν κλίνει, ἔφυγε πρὸς τὰς Σαρακηνὰς, οἱ ὅποιοι τὸν ἐδέχθησαν ἐντίμως καὶ μαγολεπρεπῶς.

Ὁ Λέων λυπέμενος εἰς ἄκρον εἰς τὴν ζημίαν τοιούτου ἀνδρείου στρατηγῆς καὶ πιστοῦ ὑπηρετοῦ ἄχρι τούτου, ἀπεφάσισεν, εἰ δυνατόν, νὰ τὸν καταπέσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς αὐτόν. Πρὸς τούτο, ἀπέλυσεν ἕνα Σαρακηνὸν αἰχμάλωτον ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν Ἀνδρόνικον μίαν ἐπιστολήν, ἐν ἣ ὁ βασιλεὺς ἐκάλεῖ αὐτὸν ὀπίσω, ὑποχόμενος τὴν πρῶν τιμὴν καὶ εὐνοίαν· ἀλλ' ὁ αἰχμάλωτος δωροδοκηθεὶς ἀπὸ τὸν Σαμωνᾶν, παρέδωκε τὴν ἐπιστολήν ἔχι τῷ Ἀνδρονίκῳ, ἀλλὰ τῷ Καλίφῃ, ὅσις φυλακίσας τὸν ταλαίπωρον Ἀνδρόνικον ὁμῶς μετὰ τῆ ἱεῖ Κωνσταντίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ἐβασάνισεν αὐτὸς ἀνηλεῶς.

Οὐ πολλῶν δὲ ἔσπερον, ὁ μὲν Ἀνδρόνικος ἀπέθανε διὰ τὰς πολλὰς ταλαιπωρίας, πολλοὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐσώθησαν ἀπαρνήμενοι τὴν οἰκείαν πίσιν, ὁ δὲ Κωνσταντίνος, ὁ ἑὸς τῷ Ἀνδρονίκῳ, ἔφυγε μετ' ὀλίγων συνοδευόμενος, ποτὲ μὲν πολεμῶν τὴν διώκοντάς στρατιώτας, ποτὲ δὲ ῥίπτων κατ' ὁδὸν χρυσίον, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ὅπου ὁ βασιλεὺς ὑποδεξάμενος αὐτὸν φιλανθρωπῶς, ἐξένισεν εἰς τὸ χρυσοτρικλίσιον. Κατὰ τούτον τὸν καιρὸν ὑπέπεσεν ὁ Σαμωνᾶς, ὁ φίλος τῆ βασιλέως, εἰς ὀργὴν δι' αἰτίαν τοιαύτην. Αὐτὸς ἐσύζησεν ἕνα νεανίαν, ὀνόματι Κωνσταντίνον, Παφλαγῶνα τὸ γένος, εἰς ὑπηρεσίαν τῆς βασιλίσσης, ἣ ὅποια ἀγαπήσασα τὸν νέον διὰ τὴν ἐπιδεξιότητά τε καὶ δι' ἄλλας πολλὰς ἀρετάς, ἠγωνίζετο νὰ τὸν τιμήσῃ. Τούτο ἐπίκρανε πολὺ τὸν Σαμωνᾶν, ὁ ὅποιος φοβόμενος μὴ γένη ποτὲ ὁ νέος δυνατότερος καὶ αὐτῆ, ἠγωνίζετο νὰ τὸν ἀφανίσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην· κατηγορεῖ λοιπὸν τὴν βασίλισσαν ὡς τρέφουσαν ἄνομον ἔρωτα πρὸς αὐτόν, συντιθεὶς καὶ γραμμα-

τιον ἀπειρος ἔχον λοιδορίας κατὰ τῆ βασιλέως, ὁ ὁποῖος εὐρών καὶ τὸ γραμματίον καὶ αὐτὸν τὸν συκτιθέντα Σαμωνᾶν, ἔκλεισεν εἰς τὸ μονασήριον τῆ ἀγίῃ Εὐθυμίῃ, καὶ ἐψήφισεν ἀντ' αὐτῆ παρακοιμώμενον τὸν ῥηθέντα Κωνσταντῖνον (1).

Τῷ 911 ἔτει καὶ εἰκοσῶ ἕκτω καὶ ὑσάτω τῆς βασιλείας, ἔσειλεν ὁ Λέων τὸν Ἰμέριον μὲ μέγαν σόλον κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχοντες στρατηγὸς, τὸν Τύριον Δαμιανὸν καὶ Λέοντα τὸν Τριπολίτην, κατέφθειρον καὶ κατηφάνιζον τὰς αἰγιαλὰς καὶ τὰς νήσους τῆ Αἰγαίῃς πελάγους· ἀλλ' ὁ Ῥωμαϊκὸς σόλος ἐνικήθη κατὰ κράτος πρὸς τὴν Σάμον, ὁ δὲ Ἰμέριος μόλις διεσώθη εἰς Μιτυλήνην. Μετὰ ταύτας τὰς συμφορὰς δὲν ἔζησε πολὺν χρόνον ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ἀσθενήσας ἀπὸ κοιλιακὴν νόσον, ἀπέθανε τῇ 1ᾷ τῆ Μαίῃς μηνός, βασιλεύσας χρόνος εἰκοσιπέντε καὶ μῆνας τρεῖς, ἀφείς τὴν βασιλείαν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτῆ, τῷ ὁποίῳ παρέδωκε καὶ τὸν υἱὸν Κωνσταντῖνον πενταετῆ ὄντα, παρακαλῶν νὰ τὸν ἐπιμελῆται καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ διάδοχον τῆς βασιλείας (2). Ὅλοι οἱ Συγγραφεῖς ἰσορῶσι περὶ τῆ Λέοντος ὡς βασιλέως φρονίμου, ἀξιοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου. Αὐτὸς συνέγραψε πρὸς ταῖς λοιποῖς ἐκκλησιαστικοῖς συγγράμμασι νομικὸν βιβλίον ὀνομαζόμενον πρὸ χειρον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπιτομὴ τῆ Ἰβησινιανῆ κώδικος, καὶ ἐξεδόθη τῷ 870 ἔτει μὲ τὴν βοήθειαν τῶν δύο αὐτῆ υἱῶν Κωνσταντῖνος καὶ Λέοντος. Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐξέδωκε τῷ 886 ἔτει καὶ τὰ βασι-

(1) Κερσοπλ. εἰς Λέοντ. Ζωναρ. Κεδρηθ. Λέων Γραμματ. αὐτόσι.

(2) Κερσοπλ. Ζωναρ. Κωνσ. Μανασσ. Γλυκᾶς. αὐτ.

λικὰ εἰς 60 βιβλία καὶ ἕξ τόμους διηρημένα, τὰ ὅποια εἶναι τὸ ἀπάνθισμα τῶν νόμων τῆ Ἰουστινιανῆ ἐκ τῆ κώδικος, ἐκ τῶν νεαρώων, καὶ ἐκ τῶν διαταγῶν τῶν ἀκολούθων βασιλέων ἕως τῆ Βασιλείου. Μετὰ τὸν Θάνατον τῆ Λέοντος ὁ υἱὸς αὐτῆ Κωνσταντῖνος ἐπιθεωρήσας τὰ ἐκδοθέντα βασιλικά καὶ διορθώσας, ἐπρόσβαξε νὰ γένωσιν εἰς χρῆσιν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ δικαστήρια. Τὰ βασιλικά τῆ μὲν Λέοντος ὠνομάζοντο πρότερα, τῆ δὲ Κωνσταντίνου ὑσερα· ἀλλὰ μόνον τὰ τελευταῖα ἦσαν ἐν χρήσει, καὶ ἔμειναν ἡ βάσις τῆς νομικῆς τῶν Γραικῶν ἄχρι τῆ τέλους τῆς βασιλείας (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Ὁ Ἀλέξανδρος διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν τῆ ἀδελφῆ Λέοντος, εἰδείχθη εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τόσον ἀπάνθρωπος, φιλάργυρος καὶ ἀσελγής, ὥστε ἐμίσησαν αὐτὸν πάντες οἱ ὑπήκοοι. Αὐτὸς ἔμνον ἐτίμα τῆς ἀσελγείας καὶ κοινωνῆς τῆς κακῆς πολιτείας, τῆς δὲ χρηστῆς καὶ σεμνῆς ἐξώρισεν, ἀλλὰ καὶ διενούθη νὰ καταστήσῃ διάδοχον τῆς βασιλείας ἕνα Βασιλείτζην, ἄνδρα ποταπὸν τὸ γένος καὶ ἀσελγέστατον, καὶ νὰ εὐνεχίσῃ τὸν Κωνσταντῖνον, τὸν ἀνεψιὸν καὶ νόμιμον διάδοχον, τὸ ὅποῖον ὅμως δὲ ἔπραξεν, ἐμποδιώσας ἀπὸ τῆς φίλης τῆς πρώην βασιλέως· ἐξώρισε δὲ καὶ τὴν βασίλισσαν Ζωὴν ἀπὸ τὴν αὐλὴν, καὶ δὲν ἀφῆκεν ἄλλως, εἰ μὴ τῆς βηθῆς καὶ ὑπηρέτας τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν καὶ ὀρέξεων. Ὁ Συμεὼν, ὁ δε-

(1) Ὅρα περὶ τῶν συγγραμμάτων τῆ Λέοντος τῆς νέαν ἔκδοσιν τῆ Φαβριεῖς ὑπὸ τῆ Ἀρλεσίε, καὶ τὸν ὑπ' ἡμῶν ἐκδοθέντα Ἑλληνικὸν καθρέπτῃν σελ. 143—144.

σπότης τῶν Βελγάρων, ἀκέσας ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἀνέβη τὸν θρόνον, ἔσειλε πρέσβεις διὰ ν' ἀνανεώσεν τὰς παλαιὰς συνθήκας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ὄχι μόνον δὲν ἐδέχθη τὴν φιλίαν τέττε τῆ πολεμικῆ καὶ δυνατῆ ἔθνης, ἀλλὰ καὶ ἐδιώξε τὴς πρέσβεις ἀτίμως, διὰ τὸ ὅποιον δικαίως παροξυνθεὶς ὁ Συμεὼν, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν ἐπικράτειαν, καὶ κατέτρεχε σφάττων καὶ καίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξηκολύθει ἀσωτεύων καὶ τρυφῶν, ἕως ἕ ὁ θάνατος ἤλευθερώσε τὸν κόσμον ἀπὸ τοιούτου κτήνος· ἀπέθανε δὲ, μετὰ τὸ φαγεῖν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ πιεῖν ἀκράτως καὶ κατ' ὑπερβολὴν, ἀπὸ τὴν αἰμορραγίαν τῆς ρινὸς καὶ τῶν αἰδοίων, βασιλεύσας χρόνον καὶ μῆνα ἕνα.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ.

Πρὶν τῆ θανάτου διώρισεν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Κωνσταντῖνον διάδοχον τῆς βασιλείας, καὶ ἐπιτρόπος αὐτῆ νέε ἐτι ὄντος ἄνδρας ἀσελγεῖς καὶ κακοτρόπος. Ἐκ τέττε παρακινέμενος ὁ Κωνσταντῖνος Δέκας, περὶ ἕ εἶπαμεν ἀνωτέρω, ἀπεφάσισε ν' ἀρπάσῃ τὴν βασιλείαν, καὶ ἀναγορευθεὶς ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ἀπὸ τῆς φίλης τε αὐτοκράτωρ, ὥρμησε νὰ κυριεύσῃ τὸ παλάτιον· ὁμῶς πιαθεὶς ἀπὸ τῆς φύλακας, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν. Μετὰ τέττε ὦχετο καὶ ἡ ἐλπίς τῶν περισσοτέρων συνωμοτῶν, οἱ ὅποιοι ὄντες ἄνδρες μεγάλοι καὶ ἐπίσημοι, ἐγνωρίωθησαν, καὶ ἤτοι ἐφονεύθησαν, ἢ ἐξωρίωθησαν.

Τέτων δὲ γινομένων, Συμεὼν, ὁ δεσπότης τῶν α. χ. Βελγάρων, καταφανίσας τὴν Θράκην, ἐφθασεν ἕως 912. εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ὅπῃ βλέπων τὰ σεραῖ ὄχου.